

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

§§ 1–7

Plats

KI 10.00-14.45, Backens hälsocentral, Umeå.
Ajournering för lunch 12.00-13.00

Beslutande

Jonas Karlberg (V), ordförande
Marianne Normark (L), 1:e vice ordförande
Susanne Dufvenberg (S), 2:e vice ordförande
Katarina Jonsson (S)
Urban Lindström (S)
Elin Segerstedt Söderberg (M)

Övriga

Ulrika Westman-Yttergren, verksamhetschef
Backens hälsocentral, § 3 a
Per Sehlin, controllerstrateg, § 3 b
Anna-Maria Stenlund, tandvårdsdirektör, § 3 c
Camilla Andersson, områdeschef
Närsjukvårdsområde Skellefteå, § 3 d-e
Dan Thorn, verksamhetschef Bolidens hälsocentral,
§ 3 d-e
Helen Alskog, verksamhetschef Hörnefors
hälsocentral, § 3 f
Cathrine Meier, avdelningschef Ungdomshälsan, §
3 f
Katarina Hansson, utvecklingsledare
Samordningsförbundet, § 3 f
Jennie Liling Ståhl, områdeschef Närsjukvård
Umeå, § 3 g

Sekreterare

Ann-Sofi Grenholm

Justerat

2020-01-28

Jonas Karlberg
Ordförande

Marianne Normark
Justerare

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

BEVIS OCH ANSLAG OM JUSTERING

Anslagsdatum

Plats för anslag   Region Västerbottens officiella anslagstavla
www.regionvasterbotten.se samt på Köksvägen 11, Umeå.

Protokollet förvaras hos   Registratorn vid regionens hus, Köksvägen 11, Umeå.

Registrator

MV JK

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

Ärendelista

§ 1	Justering	4
§ 2	Fastställande av föredragningslista	4
§ 3	Informationer.....	4
§ 4	Förändring av folktandvårdens tandtekniska verksamhet i Region Västerbotten	7
§ 5	Primärvårdsmottagning Jörn. Uppföljning	8
§ 6	Ändring av sammanträdestider 2020	9
§ 7	Utskott för primärvård och tandvård. Kurser och konferenser	9

MW JS

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

§ 1 Justering

Utskott för primärvård och tandvård utser Marianne Normark att tillsammans med ordförande justera protokollet.

Justeringsdatum fastställs till den 28 januari 2020.

§ 2 Fastställande av föredragningslista HSN 9-2020

Sammanfattning

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Ett extra ärende, motion nr 22-2019, behov av depressionssköterskor i Västerbotten, lyfts vid mötet.

Vid mötet framkommer önskemål om att byta mötesdatum för kommande utskottsmöte.

Förslag till beslut

Utskott för primärvård och tandvård beslutar:

Upprättad föredragningslista fastställs.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Utskottet beslutar att inte behandla extraärendet motion nr 22. Utskottet fastställer i övrigt den upprättade föredragningslistan med tillägg av § 6.

§ 3 Informationer HSN 10-2020

Sammanfattning

Noteras till protokollet att utskott för primärvård och tandvård tagit del av informationer enligt följande:

a) Information Backens hälsocentral, Ulrika Westman-Yttergren: Hälsocentralen har cirka 10 200 listade med relativt jämn åldersfördelning, samt läkaransvar för tre stora särskilda boenden och många LSS-boenden. Hälsocentralen har bra bemanning gällande både läkare och sjuksköterskor. Med viss överbemanning av läkare kan de hjälpa kranskommunerna genom att sälja läkartjänst vid behov. Sjuksköterskorna har bra kunskap KOL/astma och diabetes och de kan också vid behov hjälpa exempelvis Vindelns hälsocentral. Har familjecentral. Stor del av läkartid går till patienter på särskilt boende, vilket behövs.

MN SK

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

Hälsocentralen har bra psykosocial kunskap. Barn och unga med psykiska besvär har hög prioritet och får komma till barn- och unga teamet. Man ser att behovet ökat för barn och unga varje år, och det ökade behovet kan ge vissa undanträngningseffekter för andra med psykiska besvär. Hälsocentralen vill komma i gång med gruppbehandling, men vissa kriterier ex att gruppmedlemmarna ska ha likartade problem/ symtom gör det mer komplicerat. Behandling KBT (kognitiv beteendeterapi) via internet erbjuds.

Trycket på provtagning och antalet prover har ökat enormt. Ibland lång väntetid för de som kommer på drop-in för provtagning. Sjukgymnaster/ fysioterapeuter är en mycket bra resurs placerad i ett hus bredvid, önskvärt att ha dem i samma hus. Hälsocentralen jobbar nu för den förstärkta vårdgarantin. Försöker hjälpa patienter utifrån vad som är viktigt, snabb tillgänglighet eller kontinuitet med en och samma behandlare. Verksamhetschefen informerar också att den administrativa bördan är stor.

Klinisk utbildningsmottagning (KUM) har fungerat mycket bra och har kunniga handledare. Var 14:e dag kommer det 4 nya läkarstudenter från termin 11 på läkarprogrammet. De tar 6 patienter per dag per person. Tar relativt mycket ekonomiska resurser med bland annat kostnad för lokaler, datorer och samordnare. KUM-mottagningen går ekonomiskt inte ihop. Andra KUM-mottagningar i landet har bättre förutsättningar. Andra lärosäten än Umeå universitet betalar ut högre ersättning för klinisk undervisningsmottagning än för annan verksamhetsförlagd utbildning.

Fortsatt ökande kostnader för undersökningar och läkemedel. Diskussioner med specialistvården vem som ska beställa prover och röntgen när patient är vidareremitterad. Om hälsocentralen gör det kommer kostnaden på hälsocentralen. Bra läkemedel som gynnar patienten måste och ska förskrivas, men kan medföra stora kostnader för läkemedel. Ständiga dialoger förs om vilka läkemedel som ska/ behöver förskrivas.

Verksamhetsstyrning, frågor kring hur Produktions- och kapacitetsplanering (PKS), kommer fungera för primärvårdens uppdrag. Läkaren behöver göra en sammanfattande helhetsbedömning av patienten med hjälp av undersökning, provsvar och läkemedel så att patienten INTE ska behöva så många läkarbesök. Däremot kanske fler sjuksköterskebesök för att jobba förebyggande.

Ansvar för särskilda boenden slår olika mot olika HC beroende på var kommunen placerat sina särskilda boenden. Effekten fångas inte med de generella ersättningarna baserade på ålder i Hälsovalet. Svårigheter för en person att bli inskriven i den kommunala hemsjukvården inom Umeå kommun lyfts, om hen har en specialistläkare för en åkomma uppstår problem som leder till onödig slutenvård och försvarar hemgång.

Behov finns av att kunna samarbeta mellan HC och att nyttja vissa resurser gemensamt, exempelvis för att kunna skriva de intyg som sjukvården är skyldig att tillhandahålla, dvs intyg till myndigheter, diskuteras, liksom möjliga organisatoriska förändringar för att underlätta samarbete mellan HC. Backen beskriver behovet av att kunna överanställa och hur de idag kan stötta andra HC med den personal de har anställd vid Backens HC.

b) Information preliminärt utfall ekonomi, Per Sehlén:

Preliminärt resultat för Region Västerbotten och hälso- och sjukvårdsnämnden 2019 presenteras. Regionen går in i 2020 med ett relativt högt kostnadsläge framför allt för personal.

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

c) Information folktandvårdens tandtekniska verksamhet, Anna-Maria Stenlund: Information och diskussion förs om folktandvårdens tandtekniska verksamhet. Diskussion och frågor om för- och nackdelar av alternativ för att få den tandtekniska verksamheten att fungera på bästa sätt.

d) Familjecentraler i Skellefteåområdet, Dan Thorn och Camilla Andersson: Svårt att hitta lokaler för familjecentral, behöver lokaler i närheten av hälsocentralen för att få det att fungera. HLT-teamen kommer att få mer fokus i Skellefteå/Norsjöområdet. Det måste pågå en grundläggande process både från regionens och den aktuella kommunens sida vid planering av familjecentraler. Samordning av öppnande av familjecentral i regionen måste finnas och behöver resurssättas. Om det i nuläget inte är möjligt att öppna en familjecentral i Boliden behöver det klargöras och avslutas för att kunna gå vidare med andra orter eller andra frågor.

e) Uppföljning av primärvårdsmottagning i Jörn, Dan Thorn och Camilla Andersson: Boliden har verksamhet i Jörn två dagar/vecka. Det är vad man för tillfället klarar med de resurser som man har. I området finns många asylsökande, cirka 450-600 individer i Boliden-Jörn-området.

f) Information om Hikikomori, Helen Alskog, Cathrine Meier och Katarina Hansson: Samordningsförbundet bygger på Finsam (lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser, i dagligt tal Finsam), De har en gemensam budget på cirka 11–12 miljoner. Samordningsförbundet styrs av en styrelse med representanter utsedda av respektive huvudman. Många hemmasittare upptäcktes, s.k. Hikikomori. För statistik, se myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Det kan vara mycket svårt för ungdomar att hitta rätt stöd för att komma in i samhället igen. Genom ungdomstorget kan man hjälpa till med samordningen, aktiva handlingsplaner skrivs. Målet är att bryta negativa hälsoeffekter som kan komma av långvarig passivitet. Sedan 2013 jobbat med 193 personer, endast en person har avbrutit samarbetet.

Insatsen från regionens håll finansieras med statsbidrag, vilket inte är hållbart i längden. Diskussion har förts om vad som är regionens ansvar i uppdraget. I stället för att ha en medarbetare i Hikikomori finns förslag om att ha en överenskommelse om vilka insatser ungdomshälsan ska göra. Ärendet ska upp till styrelsen i samordningsförbundet.

g) Pågående primärvårdsutredning, Jennie Liling Ståhl: Kort information om den pågående primärvårdsutredningen för att kunna nå en god och nära vård. Informationen är en del av uppföljning av HSNs beslut 2019-06-13, § 94. Blir det aktuellt med utökning av hälsocentral behövs nytt budgetbeslut.

h) Info och planering utskottet, Jonas Karlberg:

- Påminner om budget 2020, kickoff 4 februari.
- Utskottet ombeds komma med förslag till punkter att ta upp vid nästa möte och frågor till de punkter som är klara till nästa möte. Meddela presidiet innan beredning.
- Beställarenheten och utskottet har bestämt ett antal möten med beställarenheten vid uppföljning budgetterial.
- Utskottets uppdrag med VHU. Till nästa möte kommer plan upprättas för utskottets arbete med VHU under året. Ett antal förslag och frågor diskuteras inför dt fortsatta arbetet. Hur jobba vidare med att utveckla VHU i UPT? Är det aktuellt med en

mn *JK*

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

månatlig uppdatering hur det går med arbetet med VHU? Även följa upp vid besök ute på hälsocentralerna, och lyfta de hälsocentraler som är duktiga på att utföra VHU. Hur har hälsocentralerna tid att ta hand om de riskpatienter man upptäcker vid VHU? Kan samtalet, om det görs digitalt, öka deltagandet? Ökar deltagandet vid möjlighet att boka sin egen tid?

- Planering av var man ska förlägga kommande möten. För nästkommande möte ska kontakt tas med Kåge hälsocentral i första hand, Moröbacke i andra hand och Vindelns hälsocentral som tredje alternativ.

§ 4 **Förändring av folktandvårdens tandtekniska verksamhet i Region Västerbotten** HSN 1115-2019

Sammanfattning

Den tandtekniska verksamheten är idag en bransch under snabb förändring och som är konkurrensutsatt från verksamheter både nationellt och internationellt.

Utredning har gjorts, vilken påvisar ett antal problemområden som behöver åtgärdas för att klara den omställning och de investeringar som krävs för att införa ny teknik, möta förändrade behov samt uppnå en ekonomi i balans. Vissa åtgärder är genomförda såsom att koncentrera den tandtekniska verksamheten till två orter, Umeå och Skellefteå.

Trots dessa åtgärder, som genomfördes under 2018, prognostiseras folktandvårdens tandtekniska ett fortsatt negativt resultat för 2019 på cirka 3 miljoner kronor. Med anledning av detta krävs ytterligare åtgärder för att nå en ekonomi i balans.

De tre förslag på åtgärder som utredningen tagit fram ger alla möjligheter till att uppnå en ekonomi i balans, men med olika konsekvenser för den tandtekniska verksamheten och därmed för folktandvården i länet.

Förslag 1. Bibehållen verksamhet på tre ställen

Förslag 2. Centralisera verksamhet till en plats

Förslag 3. Avveckla verksamhet

Det ekonomiska utfallet för den tandtekniska verksamheten beräknas kunna förbättras med 3,1 respektive 3,2 miljoner kronor i alternativ 1 och 2. Alternativ 3, en avveckling av verksamheten, kommer att generera en kostnad på cirka 10–12 miljoner kronor under en 2-3 års period.

De olika förslag som finns framtagna påverkar patienter/medborgare olika men bedömning är att konsekvenser i alla tre alternativ anses vara begränsade.

Detta ärende bordlades vid utskottets sammanträde den 22 november 2019 för att istället behandlas vid dagens utskottsmöte.

Förslag till beslut på sammanträdet

Jonas Karlberg (V) yrkar återremiss av ärendet för ytterligare beredning.

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

Beslutsgång

Förslaget diskuteras i utskottet och alla är eniga om att ställa sig bakom förslaget.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Utskottet återremitterar ärendet för vidare utredning.

Fördjupad risk- och konsekvensanalys behöver utföras för alla tre alternativ innan utskottet behandlar ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse
- Sammanfattande bedömning av förslag till kostnadsreducering inom tandteknisk verksamhet

§ 5 Primärvårdsmottagning Jörn. Uppföljning HSN 584-2019

Sammanfattning

Hösten 2018 avslutade den privata leverantören som bedrivit primärvård i Jörn sitt åtagande inom Hälsovalet. Ansvaret för uppdraget övergick till egen regi och kopplades ihop med Bolidens hälsocentral. Beslut togs i hälso- och sjukvårdsnämnden 2019-06-13, § 94, att utifrån föreliggande behov förorda att verksamheten bedrevs som en filial till Bolidens hälsocentral i Jörn, med begränsat öppethållande och distriktssköterska. Beslut togs vid samma tillfälle om uppföljning av verksamheten efter bokslut 2019, vilket nu genomförs.

Primärvårdsmottagningen i Jörn har sedan april 2019 varit öppen två dagar i veckan. Primärvårdsmottagningen bemannas av två distriktssköterska/sjuksköterska under öppettiden vilket motsvarar 0,8 tjänst. I tillägg till mottagningen så finns läkare på plats en gång per månad och är då kopplad med rond mot SÄBO och hemsjukvården i Jörn. Utöver den fysiska rondan genomförs en digital konsultation en gång per månad samt telefonkontakt vid behov.

Bolidens hälsocentral med filialen i Jörn ingår i samma basenhet som Heimdalls hälsocentral. Boliden saknar idag helt fasta läkare och hela basenheten har en påtaglig vakanssituation vad gäller läkare. Även kompetensförsörjning vad gäller distriktssköterskor är en utmaning. Basenheten redovisar ett ekonomiskt underskott på -2,8 mkr för 2019, i huvudsak beroende på hyrläkarkostnader.

Provtagningsverksamheten och distriktssköterskemottagning är en service som är viktig för många äldre. Ekonomiska förutsättningarna samt tillgången på distriktssjuksköterskor gör det dock svårt att bedriva en mer omfattande verksamhet än det som görs idag.

mmw

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

Förslag till beslut

Utskott för primärvård och tandvårds beslut:

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta att godkänna uppföljningen.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Utskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar:

Uppföljningen godkänns.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse uppföljning primärvårdsmottagning Jörn.
- Utdrag HSNs protokoll 2019-06-13, § 94

§ 6   **Ändring av sammanträdestider 2020** HSN 961-2019

Sammanfattning

Utskottet har sedan tidigare fastställt sina sammanträdesdatum, 26 september 2019, § 36. Datum för utskottsmöte den 28 februari 2020 behöver ändras då det sammanfaller med andra uppdrag för några ledamöter. Utskottsmötet föreslås flyttas från den 28 februari till den 20 februari 2020.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Utskottet för primärvård och tandvård sammanträder den 20 februari i stället för den 28 februari 2020.

§ 7   **Utskott för primärvård och tandvård. Kurser och konferenser** HSN 12-2020

Förtroendevalda som utses att delta i kurs/konferens har rätt till ersättning i enlighet med bestämmelser om arvode till förtroendemän.

Följande inbjudningar har kommit in till utskottet:

"Inspirationsdag anhörigskap"

Utskott för funktionshinder och samverkan tillsammans med funktionshinderorganisationerna bjuder in till temadag för att uppmärksamma anhörigvårdarens roll, situation och behov. 19 mars i Västerbotten.

"Vårdarenan 2020"

Dagens Medicin bjuder in till konferens som tar upp sex olika områden där det sker stora och avgörande förändringar. 17-18 mars i Stockholm

" Webinarium om hot och hat mot förtroendevalda"

mn JK

Utskott för primärvård och tandvård

2020-01-21

SKR anordnar kostnadsfria webinarier som handlar om hot och hat mot förtroendevalda. Temat den 13 februari är samtalstonen, och den 31 mars om att tydliggöra ansvar och roller.

Utskott för primärvård och tandvårds beslut

Inspirationsdag Anhörigdag kommer utskottet att behandla vid nästa utskottsmöte.

Information ges om webinarium om hot och hat mot förtroendevalda. Upp till var och en att delta utan arvodering eller ersättning för utlägg.

Utskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar:

1. Jonas Karlberg, Marianne Normark och Urban Lindström erbjuds möjlighet att delta den 17 mars och om möjligt erbjuds Urban Lindström även att delta den 18 mars vid seminarium "Vårdarenan", 17-18 mars i Stockholm.

Beslutsunderlag

- Inbjudan inspirationsdag anhörigskap, 19 mars 2020. Save the date
- Information Vårdarenan 2020
- Webinarium om hot och hat mot förtroendevalda, 13 februari och 31 mars.

